

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
05.06.2020
Hetkel kehtiv
RT I, 26.05.2020, 9

Kaitseväe korralduse seadus

Vastu võetud 19.06.2008
[RT I 2008, 35, 213](#)
jõustumine 01.01.2009

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
27.01.2010	RT I 2010, 7, 29	01.08.2010
05.05.2010	RT I 2010, 24, 115	01.09.2010
16.12.2010	RT I, 31.12.2010, 1	01.01.2011
16.12.2010	RT I, 30.12.2010, 3	01.01.2011
15.06.2011	RT I, 08.07.2011, 8	22.07.2011
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 2	09.07.2012, osaliselt 01.01.2013
13.06.2012	RT I, 10.07.2012, 2	01.04.2013 Seaduses asendatud läbivalt sõna „kaitsevägi” sõnaga „Kaitsevägi”.
05.12.2012	RT I, 18.12.2012, 1	01.01.2013, osaliselt 01.04.2013
28.02.2013	RT I, 20.03.2013, 1	01.04.2013
29.01.2014	RT I, 18.02.2014, 1	01.08.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
10.04.2014	RT I, 23.04.2014, 1	01.10.2014, osaliselt 01.08.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
03.12.2014	RT I, 16.12.2014, 9	17.12.2014
11.02.2015	RT I, 12.03.2015, 1	01.01.2016
15.06.2016	RT I, 06.07.2016, 1	16.07.2016
08.02.2017	RT I, 03.03.2017, 1	01.07.2017
20.04.2017	RT I, 05.05.2017, 1	01.07.2017
16.05.2018	RT I, 29.05.2018, 1	01.07.2018
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 12	01.09.2019
13.05.2020	RT I, 26.05.2020, 1	05.06.2020

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab Kaitseväe õigusliku seisundi ja ülesanded, Kaitseväe ülesehituse, Kaitseväe juhtimise alused ja Kaitseväe poolt jõu kasutamise alused.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Kaitseväe õiguslik seisund

(1) Kaitsevägi on sõjaväelisel korraldatud valitsusasutus Kaitseministeeriumi valitsemisalas.

(2) Kaitsevägi võib oma ülesannete täitmiseks kasutada jõudu seaduses sätestatud alustel ja korras.

§ 3. Kaitseväe ülesanded

(1) Kaitseväe ülesanded on:

- 1) riigi sõjaline kaitsmine ja osalemine kollektiivses enesekaitses;
- 2) valmistumine riigi sõjaliseks kaitseks ja osalemiseks kollektiivses enesekaitses;
- 3) osalemine rahvusvahelises sõjalises koostöös riigikaitse seaduses sätestatud korras;

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

4) [kehtetu -RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

4¹) lahingumoona kahjutuks tegemine sise- ja territoriaalmeres ning majandusvööndis;

[RT I 2010, 24, 115- jõust. 01.09.2010]

4²) demineerimistöo Kaitseväe ja Kaitseliidu territooriumil ning harjutusväljadel;

[RT I 2010, 24, 115- jõust. 01.09.2010]

4³) Kaitseväe aktsiisilao pidamine;

[RT I, 30.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

4⁴) isikute kaitse käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras;

[RT I, 18.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

4⁵) riigikaitse rakenduskõrgkooli tegevuse korraldamine;

[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

5) muude talle seadusega antud ülesannete täitmine.

(1¹) Kaitsevägi kaasatakse vajaduse korral korra kaitse seaduse 5. peatükis politseile ettenähtud vahetu sunni kohaldamise õigusega:

1) riigikaitseobjektivastase ründe, riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületamise ning kuritegude ennetamise ja tõkestamise korra kaitse seaduses sätestatud korras;

2) erakorralise seisukorra lahendamise erakorralise seisukorra seaduses sätestatud korras;

3) liikluse korraldamise ja turvalisuse tagamise eriolukorra piirkonnas hädaolukorra seaduses sätestatud korras.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(1²) Kaitsevägi kaasatakse vajaduse korral vahetu sunni kohaldamise õigusega:

1) eriolukorra tööde tegemise hädaolukorra seaduses sätestatud korras;

2) päästesündmuse lahendamise päästeseaduses sätestatud korras;

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

3) politsei ja piirivalve seaduse § 3 lõike 1 punktides 1, 4–6 ja 8 ning hädaolukorra seaduse § 16 lõikes 3 sätestatud politsei ülesannete täitmise.

[RT I, 03.03.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Kaitseväge võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1¹ ja 1² nimetatud ülesannetes täitmise kaasata üksnes juhul, kui asjaomane asutus ei saa õigel ajal või üldse mitte seda ülesannet täita ja puuduvad muud vahendid ülesannete täitmiseks.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(3) Kaitseväe politsei ülesannete täitmise kaasamise korra kehtestab **Vabariigi Valitsus** määrusega.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 4. Sõjaline operatsioon

Sõjaline operatsioon on Kaitseväe tegevus riigi sõjalisel kaitsmisel või osalemine rahvusvahelises sõjalises operatsioonis.

§ 5. Kaitseväe sümbolid

(1) Kaitseväel on Vabariigi Valitsuse seaduse alusel kehtestatud korras kooskõlastatud sümbolid, mille kirjelduse ja kasutamise korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** määrusega.

(2) Kaitseväe struktuuriüksusel ja allüksusel võib olla oma sümbol, mille kirjelduse ja kasutamise korra kehtestab Kaitseväe juhataja kooskõlastatult Riigikantseleiga.

[RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

§ 6. Kaitseväe teenetemärgid

(1) Kaitseväel võivad olla Vabariigi Valitsuse seaduse alusel kehtestatud korras kooskõlastatud teenetemärgid, mille kirjelduse ja andmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(2) Kaitseväe struktuuriüksusel ja allüksusel võivad olla teenetemärgid, mille kirjelduse ja andmise korra kehtestab Kaitseväe juhataja kooskõlastatult Riigikantseleiga.

§ 7. Teenistuslik järelevalve

(1) Teenistuslikku järelevalvet Kaitseväe üle teostab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Kaitseväe juhataja teostab teenistuslikku järelevalvet Kaitseväe struktuuriüksuste ja ametiisikute tegevuse üle.

§ 8. Teenistus Kaitseväes

Teenistus Kaitseväes toimub kaitseväeteenistuse seaduses ja avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel ja korras.

§ 9. Kaitseväe teenistujate arv

(1) Sõjaväelise auastmega ametikohtade arvu ülempiiri Kaitseväe koosseisus määrab Vabariigi Valitsus korraldusega. Ülempiir määratakse eraldi Kaitseväe alaliselt tegutsevate struktuuriüksuste ja reservüksuste kohta.

(2) Lähtudes Kaitseväe põhimäärusest ja sõjaväelise auastmega ametikohtade arvu ülempiirist, kehtestab valdkonna eest vastutav minister Kaitseväe juhataja ettepanekul sõjaväelise auastmega ametikohtade ning muude teenistuskohdade üldarvu iga Kaitseväe põhimääruses nimetatud struktuuriüksuse kohta.
[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 7, 29- jõust. 01.08.2010]

§ 10. Kaitseväe koosseis

(1) Kaitseväe koosseis määratakse teenistuskohdade nimetused ja arv struktuuriüksuste kaupa ning teenistuskohdade liigitus ameti- ja töökohtadeks.
[RT I, 18.12.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Kaitseväe koosseisu kinnitab Kaitseväe juhataja.

§ 10¹. Kaitseväeluuret teostava struktuuriüksuse ametniku ametikohale nimetamine

Kaitseväeluuret teostava struktuuriüksuse ametniku võib nimetada ametikohale konkursita.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

2. peatükk KAITSEVÄE ÜLESEHITUS

§ 11. Väeliigid ja relvaliigid

(1) Kaitsevägi võib lähtuvalt tegutsemisalast jaguneda väeliikideks.
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(2) Kaitseväe väeliigid on maavägi, merevägi ja õhuvägi.

(3) Kaitseväe koosseis eristatakse otstarbe alusel relvaliike, mida iseloomustab eriomane relvastus ja lahingutehnika.
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 12. Kaitseväe ülesehitus

(1) Kaitseväe põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.
[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(2) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(3) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(4) Kaitseväge põhimääruses sätestatakse muu hulgas:

1) alaliselt tegutsevad struktuuriüksused;

2) sõjaaja üksused.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(5) Konkreetse eesmärgi täitmiseks võib Kaitseväge juhataja kehtestatud korras moodustada ajutisi üksusi.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 13. Väeüksus

(1) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(2) [Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(3) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(4) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(5) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab nõuded üksuste reageerimiskiirusele, väljaõppe tasemele ja varustatusele.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 14. Rahuaja üksused

[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 15. Sõjaaja üksused

[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 16. Kaitseringkond

[Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 17. Eraldiseisvad staabid ja muud Kaitseväge struktuuriüksused

[Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 18. Kaitseväge peastaap

[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 19. Väeliikide staabid

[Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 20. Kaitseväge logistikakeskus

[Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 20¹. Toetuse väejuhatus

[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 21. Sõjaväepolitsei

(1) Sõjaväepolitsei on täidesaatva riigivõimu institutsioon Kaitseministeeriumi valitsemisalas ning selle põhiülesanded on menetleda süütegusid ja distsiplinaarsüütegusid, teha järelevalvet kaitsevaelise distsipliini järgimise üle, teha haldus- ja riiklikku järelevalvet ning osutada isikukaitset.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(1¹) Isikukaitse hõlmab välisriikide kaitseministrite, välisriikide relvajõudude juhtkonna, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni tsiviil- ja sõjaliste peakorterite juhtkonna, valdkonna eest vastutava ministri ja Kaitseväge juhataja kaitsmist. Lisaks loetletule võib valdkonna eest vastutav minister vajaduse korral määrata käskkirjaga veel kaitstavaid isikuid.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(1²) Isikukaitse korraldamise alused ja osutamise korra kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(2) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud põhiülesannete täitmise eest vastutav struktuuriüksus sätestatakse Kaitseväge põhimääruses.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 22. Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused
[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 22¹. NATO küberkaitsekoostöö keskuse Eesti kontingent
[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 22². Erioperatsioonide väejuhatas
[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 22³. Luurekeskus
[Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

3. peatükk

KAITSEVÄE JUHTIMINE

§ 23. Kaitseväe juhtimise alused

(1) Kaitseväge juhivad ainujuhtimise põhimõttel Kaitseväe juhataja, kes allub valdkonna eest vastutavale ministrile. Valdkonna eest vastutaval ministril ei ole käsuõigust Kaitseväe juhataja üle käesoleva seaduse § 27 mõistes.
[RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

(2) [Kehtetu -RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(3) [Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(4) [Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(5) [Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 24. Kaitseväe juhataja ülesanded

Kaitseväe juhataja:

1) juhivad Kaitseväe tegevust ja korraldab Kaitseväe pädevusse kuuluvate ülesannete täitmist;

2) esindab Kaitseväge ja annab volitusi Kaitseväe esindamiseks;

[RT I 2010, 7, 29- jõust. 01.08.2010]

3) võtab isiku tegevteenistusse ja vabastab tegevteenistusest, nimetab ametikohale ja vabastab ametikohalt kaitseväelase oma pädevuse piires kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud korras;

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

4) nimetab ametisse ja vabastab ametist Kaitseväes töötava ametniku ning sõlmib, muudab ja lõpetab töötaja töölepingu või volitab nimetatud ülesannet täitma väeliigi või struktuuriüksuse ülema;

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

5) esitab valdkonna eest vastutavale ministrile Kaitseväe eelarve projekti;

6) korraldab Kaitseväe raamatupidamist või annab volitusi raamatupidamise korraldamiseks Kaitseväe põhimääruses sätestatud korras;

7) käsutab Kaitseväe eelarvelisi vahendeid või annab volitusi eelarveliste vahendite kasutamiseks Kaitseväe põhimääruses sätestatud korras;

8) korraldab Kaitseväe valdusesse antud riigivara kasutamist kooskõlas riigivara seadusega;

9) korraldab riigisaladuse kaitset Kaitseväes kooskõlas õigusaktidega;

10) vastutab Kaitseväe tegevust korraldavate õigusaktide täpse ja otstarbeka täitmise eest, eelarvehahendite sihipärase kasutamise eest ning annab aru valdkonna eest vastutavale ministrile;

11) inspekteerib ja teostab teenistuslikku järelevalvet Kaitseväe struktuuriüksuste ja ametiisikute tegevuse üle;

11¹) kehtestab Kaitseväe tegevust reguleerivad eeskirjad ja korrad, sealhulgas sisekorra;

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

12) täidab muid õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

§ 25. Väeliigi ülem

[Kehtetu -RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 26. Ülem

(1) Ülem on kaitseväelane, kes juhivad temale teenistuslikult allutatud kaitseväelaste tegevust.

(2) Ülemal on talle alluva kaitseväelase suhtes käsuõigus ja distsiplinaarvõim.

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

- (3) Vahetu ülem on kaitseväelasele kõige lähem ülem, kellele kaitseväelane teenistuslikult allub.
- (4) Otsesed ülemad on vahetu ülem ja vahetust ülemast kõrgemad ülemad, kellele kaitseväelane teenistuslikult allub.
- (5) Kaitseväe kõrgem ülem on Kaitseväe juhataja.
[RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]
- (6) Ülem vastutab talle või talle alluvale kaitseväelasele ja muule isikule antud ülesannete õiguspärase ja otstarbeka täitmise eest.
- (7) Kaitseväelane on talle alluvate ametnike ja abiteenistujate suhtes ülemus avaliku teenistuse seaduse tähenduses. Kui Kaitseväe struktuuriüksust või selle osa juhib ametnik, on ta alluvate suhtes ülemus avaliku teenistuse seaduse tähenduses ning tema ametinimetus on juhataja.

§ 27. Käsuoigus

Käsuoigus on ülema ametikohast tulenev või kõrgema ülema poolt üle antud õigus ja kohustus anda käsk oma pädevuse ulatuses.

§ 28. Käsuoiguse üleandmine ja vastuvõtmine

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

- (1) Ülem võib talle alluva väeüksuse või allüksuse ülema käsuoiguse teisele talle alluvale kaitseväelasele käsuga ajutiselt üle anda.
- (2) Käsuoiguse üleandmise käsk peab sisaldama täpset ülesannet, mille täitmiseks käsuoigus üle antakse ning kui kauaks käsuoigus üle antakse.
- (3) Käsuoiguse üleandmisel ei saa anda üle distsiplinaarvõimu. Käsuoiguse üleandmine ei muuda väeüksuse alalist struktuuri ega koosseisu.
- (4) Käsuoiguse üleandmisega võib moodustada ajutisi väeüksusi või allüksusi.
- (5) Käsuoiguse üleandmise ja vastuvõtmise korra, käsuoiguse üleandmisel kajastatavate andmete loetelu ning käsuoiguse üleandmise ulatuse kehtestab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]
- (6) Kaitseväe osalemiseks rahvusvahelises sõjalises koostöös võib Kaitseväe juhataja anda osa oma käsuoigusest üle teise riigi või rahvusvahelise organisatsiooni ülemale ning ta võib võtta vastu osa teise riigi või rahvusvahelise organisatsiooni ülema käsuoigusest.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]
- (7) Käsuoiguse üleandmisel teise riigi või rahvusvahelise organisatsiooni ülemale võib see ülem anda osaliselt või täielikult temale antud käsuoigust edasi temale alluvale ülemale, sealhulgas teise riigi relvajõudude või rahvusvahelise organisatsiooni ülemale.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]
- (8) Käsuoiguse vastuvõtmisel võib Kaitseväe käsuoigust omav ülem anda oma käsuoiguse osaliselt või täielikult edasi temale alluvale ülemale, sealhulgas teise riigi relvajõudude või rahvusvahelise organisatsiooni ülemale.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 29. Käsk

- (1) Käsk on ülema tahte väljendus suulises, kirjalikus või märguande vormis.
- (2) Käsk peab olema kooskõlas seaduste ja nende alusel kehtestatud õigusaktidega.
- (3) Käsk ei tohi ületada käsu andja käsuoiguse ulatust.
- (4) Suuline või kirjalik käsk peab sisaldama nõutava tegevuse eesmärki, täpset ülesannet ja täitmise tähtaega.
- (5) Kui käsu saaja ei saanud käsust aru, on ta kohustatud küsima käsu andjalt selgitusi.
- (6) Käsu tohib anda teenistuskohustuste täitmiseks. Käesoleva seaduse §-s 30 sätestatud juhtudel võib anda teenistuskohustustevälise käsu.
- (7) Käsu saaja on kohustatud vastuvaidlematult täitma saadud käsud. Käsu saaja on kohustatud täitma ka teenistusalased käsud, mille täitmise kohustus ei tulene tema ametikohast.

§ 30. Teenistuskohustusteväline käsk

(1) Kaitseväelane on kohustatud täitma teenistuskohustustevälise käsu, kui käsu täitmine on vajalik õnnetuse tagajärgede kiireks kõrvaldamiseks või õnnetusjuhtumi korral inimelu päästmiseks või tervise kaitsmiseks või vara hävimise või rikkemise kiireks ärahoidmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhtudel annab käsu ülem või kõrgema auastmega kaitseväelane.

§ 31. Eripädevusest tulenev käsk

(1) Kaitseväelane, kes on määratud ametikohale või kellele on antud teenistusülesanne, mille puhul on ette nähtud erivolitusi eeldav pädevus, annab käske oma ametikohast või teenistusülesandest tulenevalt kõigile kaitseväelastele sõltumata ametikohast või auastmest.

(2) Erivolitusi eeldav pädevus on:

- 1) vahiteenistusse määratud kaitseväelasel;
- 2) sõjaväepolitsei ülesandeid täitval kaitseväelasel;

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

3) laeva või õhusõiduki meeskonna koosseisu kuuluval kaitseväelasel laeva või õhusõiduki pardal ohutuse tagamiseks.

§ 32. Käsu täitmine

(1) Käsu annab vahetu ülem. Vahetust ülemast kõrgemalt ülemalt saadud käsk tuleb täita ja sellise käsu saamisest on kaitseväelane kohustatud esimesel võimalusel ette kandma oma vahetule ülemale.

(2) Käsu saaja valib käsu täitmise viisi, mis kooskõlas õigusaktidega võimaldab kõige otstarbekamalt täita käsuga antud ülesande nõutud tähtaja jooksul.

(3) Kui kaitseväelane saab kaks või rohkem käsku, mis takistavad üksteise täitmist, kannab ta iga järgneva käsu andjale ette eelmistest täitmata käskudest. Kui viimase käsu andja nõuab oma käsu viivitamatut täitmist, peab käsu saaja selle täitma ja varem antud käskude täitmata jätmise eest vastutab viimase käsu andja.

§ 33. Tühine käsk

(1) Käsk on tühine, kui:

- 1) käsk kohustab toime panema süütegu;
- 2) käsu eesmärk on alandada käsu saaja või kolmanda isiku inimvääriskust;
- 3) käsk ei ole antud teenistuslikul eesmärgil, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 30 sätestatud juhtudel;
- 4) käsust ei selgu käsu andja.

(2) Tühist käsku ei tohi anda.

(3) Tühist käsku ei pea täitma.

(4) Tühise käsu saamisest peab käsu saaja viivitamata ette kandma oma vahetule ülemale. Kui tühise käsu andis vahetu ülem, peab käsu saaja käsu saamisest viivitamata ette kandma vahetu ülema ülemale. Kui tühise käsu andis vahetu ülemana Kaitseväe juhataja, peab käsu saaja käsu saamisest viivitamata ette kandma valdkonna eest vastutavale ministrile.

§ 34. Keelatud käsk

(1) Keelatud on anda käsku:

- 1) mis on vastuolus seadusega;
- 2) mis ületab käsu andja käsuõiguse ulatust;
- 3) mis nõuab tegusid, mille sooritamiseks käsu saajal ei ole õigust;
- 4) mille täitmine on põhjendamatult ohtlik käsu saaja või teiste isikute elule, tervisele või varale.

(2) Keelatud käsu peab täitma.

(3) Keelatud käsu saamisest peab käsu saaja pärast käsu täitmist ette kandma oma vahetule ülemale. Kui keelatud käsu andis vahetu ülem, peab käsu saaja keelatud käsu saamisest ette kandma vahetu ülema ülemale. Kui keelatud käsu andis vahetu ülemana Kaitseväe juhataja, peab käsu saaja käsu saamisest viivitamata ette kandma valdkonna eest vastutavale ministrile.

§ 35. Vastutus käsu täitmise tagajärgede eest

(1) Käsu täitmise tagajärgede eest vastutab käsu andja.

(2) Käesoleva seaduse § 33 lõike 1 punktis 1 nimetatud juhul vastutavad käsu täitmise tagajärgede eest nii käsu andja kui ka käsu täitja.

(3) Käesoleva seaduse § 33 lõike 1 punktis 4 nimetatud juhul vastutab käsu täitmise tagajärgede eest käsu täitja.

(4) Keelatud või tühise käsu andnud ülem võetakse sellise käsu andmise eest distsiplinaar- või kriminaalvastutusele.

3¹. peatükk

TERVISHOIUTEENUSTE OSUTAMINE KAITSEVÄES

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 35¹. Tervishoiuteenuse osutamine Kaitseväes

(1) Tervishoiuteenust osutab Kaitseväes tervishoiutöötaja tervishoiuteenuste korraldamise seaduses üldarstiabi ja eriarstiabi osutamist reguleerivate sätete kohaselt.

(2) Tervishoiuteenuse osutamisel Kaitseväes ei kohaldata tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 21 lõikes 1 toodud juriidilise vormi nõudeid.

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 35². Kaitseväe meditsiinikeskus

Kaitseväe struktuuriüksuse koosseisu võib kuuluda meditsiinikeskus, milles osutatakse vähemalt ühte järgmistest meditsiiniteenustest:

- 1) üldarstiabi;
- 2) Kaitseväe kiirabi;
- 3) haiglavälist eriarstiabi.

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 35³. Kaitseväe kiirabi

(1) Kaitseväe kiirabi on Kaitseväe osutatav ambulatoorne tervishoiuteenus eluohtliku haigestumise, vigastuse või mürgistuse esmaseks diagnoosimiseks ja raviks ning vajaduse korral abivajaja transpordiks haiglasse.

(2) Kaitseväe kiirabi osutatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse alusel kehtestatud korras antud tegevusloa alusel.

(3) Kaitseväe kiirabi osutamiseks vajaliku loa taotlemiseks esitab Kaitsevägi tervishoiuteenuste korraldamise seaduse §-s 41 nimetatud dokumendid ja andmed.

(4) Kaitseväe kiirabibrigaadi koosseisule ja varustusele kohaldatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 17 lõike 3 punkti 4 alusel kehtestatud nõudeid.

(5) Kaitseväe kiirabibrigaadi tööjuhendi kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

3². peatükk

RIIGIKAITSELINE RAKENDUSKÕRGKOOI

[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

§ 35⁴. Riigikaitse rakenduskõrgkooli tegevus

(1) Riigikaitse rakenduskõrgkooli ülesandeid täitev alaliselt tegutsev struktuuriüksus (edaspidi *riigikaitse rakenduskõrgkool*) määratakse Kaitseväe põhimääruses.

(2) Riigikaitse rakenduskõrgkooli ülemaks võib nimetada vähemalt koloneli auastmes tegevväelase, kellel on vähemalt magistrikraad.

(3) Riigikaitse rakenduskõrgkooli ülesandeid täitva struktuuriüksuse ülema nimetab ametikohale Kaitseväe juhataja valdkonna eest vastutava ministri nõusolekul.

(4) Riigikaitse rakenduskõrgkooli ülemaal on rakenduskõrgkooli rektori pädevus.

(5) Riigikaitse rakenduskõrgkooli juhtimisele ja õppetöö korraldamisele kohaldatakse kõrgharidusseaduses riigi rakenduskõrgkooli kohta sätestatud, kui käesolevas seaduses ei sätestata teisiti.
[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

4. peatükk KAITSEVÄELUURE

§ 36. Kaitseväeluure

(1) Kaitseväeluure on teabe kogumine ja töötlemine Kaitseväe poolt:

- 1) riigi sõjaliseks kaitsmiseks;
- 2) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks;
- 3) riigi vastu suunatud luuretegevuse ennetamiseks või tõkestamiseks riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses ettenähtud juhtudel ja korras;
- 4) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas operatsioonil osaleva Kaitseväe üksuse kaitseks käesolevas seaduses ettenähtud korras;
- 5) taustakontrolli teostamiseks;
[RT I, 23.04.2014, 1- jõust. 01.08.2014]
- 6) Kaitseväe julgeolekuala kaitseks.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud eesmärgil teabe kogumisel ja töötlemisel ei koguta ega töödelda teavet Eesti kodaniku kohta, välja arvatud Kaitsevärke kandideeriva, Kaitseväes teeniva või töötava isiku või Kaitseväe julgeolekualale juurdepääsu õigust taotleva isiku kohta.
[RT I, 23.04.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(3) Kaitseväeluure teostamisel kogub ja töötleb Kaitseväge teavet, sealhulgas isikuandmeid, kui see on vajalik kaitseväeluure ülesannete täitmiseks, lähtudes järgmistest põhimõtetest:

- 1) teabe kogumise ja töötlemise viis ja ulatus ning kohaldatavad korralduslikud ja tehnilised kaitsemeetmed ei kahjusta isiku põhiõigusi ülemäära, võrreldes kaitseväeluure taotleava eesmärgiga;
- 2) isikuandmeid töödeldakse ja säilitatakse nii kaua, kui see on vajalik kaitseväeluure ülesande täitmiseks ja kooskõlas kaitseväeluure tegevuse eesmärgiga, ning kustutatakse, kui töötlemise vajadus lõppeb;
- 3) isikuandmeid kogutakse ja töödeldakse viisil, mis tagab nende turvalisuse, sealhulgas kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kadumise, hävimise või kahjustumise eest, rakendades asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(4) Kaitseväge kasutab ainult kaitseväeluure ülesande täitmiseks vajalikke abinõusid või õigusi. Mitme võimaliku abinõu olemasolul kasutab ta sellist, mis isikute põhiõigusi seoses kaitseväeluure ülesande täimisega võimalikult vähe kahjustab. Kasutada võib abinõu, mis ei kahjusta üksikisiku põhiõigusi ülemäära, võrreldes Kaitseväe taotletava eesmärgiga.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 37. Kaitseväe volitused kaitseväeluure teostamisel

(1) Kaitsevael on õigus kaitseväeluure teostamiseks koguda ja töödelda:

- 1) väljaspool üldkasutatavat Eesti Vabariigi territooriumil asuvat elektroonilise side võrku edastatavaid või levivaid signaale;
- 2) pilte või kujutisi maa- või merepinna ja väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi asuva või Eesti Vabariigi territooriumile sisenenud välisriigi kasutuses oleva objekti kohta;
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]
- 3) muudelt teabevaldajatelt saadud juurdepääsupiiranguta teavet või avaliku teabe seaduses või riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses sätestatud alustel saadud piiratud juurdepääsuga teavet;
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]
- 4) käesoleva seaduse §-s 39 nimetatud viisil saadud teavet või
- 5) muul viisil avalikest allikatest saadud teavet.

(1¹) Füüsilisel isikul ja eraõiguslikul juriidilisel isikul on õigus keelduda Kaitseväele teabe andmisest.
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(2) Kaitsevael on õigus kaitseväeluure teostamiseks lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule:

- 1) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas isikuid küsitleda ja varjatult jälgida, kaasata isikut salajasse koostöösse, kasutada variandmeid ja konspiratsioonivõtteid, sealhulgas teeselda eraõiguslikku juriidilist isikut, tema struktuuriüksust või organit või äriühingu filiaali ning kasutada variisikut;
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

2) väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi tegutsemiseks isikuid küsitleda, kaasata isikut salajasse koostöösse, kasutada variandmeid ja konspiratsioonivõtteid, sealhulgas teeselda eraõiguslikku juriidilist isikut, tema struktuuriüksust või organit või äriühingu filiaali ning kasutada variisikut;

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

3) väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi isikuid varjatult jälgida.

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud juhul teabe töötlemisel ei koguta ega töödelda teavet Eesti kodaniku kohta, välja arvatud isiku kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis antud nõusolekul.

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

(2²) Variandmete ja konspiratsioonivõtete kasutamise eesmärk on varjata andmesubjekti eest toimingute tegijaid, toimingute eesmärki, õiguste ja kohustuste ning kasutatava kinnis- ja vallasasja kuuluvust.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 ning lõike 2 punktis 2 nimetatud viisil võivad teavet koguda üksnes Kaitseväe põhimääruses määratud Kaitseväe struktuuriüksused.

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

(4) Kaitseväe õigused taustakontrolli teostamisel sätestatakse käesoleva seaduse §-s 41⁵.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(5) Kaitseväe õigused julgeolekuala kaitsel sätestatakse käesoleva seaduse §-s 54¹.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

§ 37¹. Kaasamine salajasse koostöösse ja isiku salajaseks koostööks jätkuva sobivuse otsustamise õigused

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(1) Kaitsevägi võib kaasata isikut salajasse koostöösse:

1) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas sõjalise operatsiooni ettevalmistamiseks;

2) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas sõjalise operatsiooni läbiviimiseks;

3) sõjalises operatsioonis osaleva Kaitseväe üksuse kaitsmiseks;

4) väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi tegutsemiseks vajaliku teabe kogumiseks.

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

(2) Salajast koostööd tegema kaasatud isik käesoleva seaduse tähenduses on isik, kelle koostöö Kaitseväega ei ole kolmandatele isikutele teada.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(3) Loa isiku kaasamiseks annab Kaitseväe põhimääruses määratud Kaitseväe struktuuriüksuse ülem.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(4) Salajast koostööd tegema võib kaasata vähemalt 18-aastast isikut tema nõusolekul.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(4¹) Kaitseväe põhimääruses määratud struktuuriüksus võib enne isiku kaasamist varjatult kontrollida tema kohta isikuandmeid riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isiku andmekogust.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(4²) Kaitseväe põhimääruses määratud struktuuriüksus võib kaasatud isiku kirjalikul nõusolekul salajaseks koostööks jätkuva sobivuse otsustamiseks või teabe usaldusväärsuse kontrollimiseks:

1) koguda tema kohta isikuandmeid käesoleva seaduse § 41⁵ lõikes 1 sätestatud viisil;

2) kasutada variandmeid ja konspiratsioonivõtteid;

3) isikut varjatult jälgida.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(4³) Isiku õiguste piiramise käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ ning lõike 4² punktides 2 ja 3 nimetatud viisil otsustab Kaitseväe juhataja või tema poolt volitatud pädeva struktuuriüksuse ülem. Otsus kehtib selles märgitud tähtaja jooksul, kuid mitte kauem kui kaks kuud.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(4⁴) Kaitsevägi teavitab Kaitsepolitsei ametit viivitamata käesoleva paragrahvi lõike 4² punktis 3 nimetatud toimingute teostamise otsusest.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(5) Kontrolli salajast koostööd tegema kaasatud isiku tegevuse üle teostab Kaitseväe juhataja või tema volitatud ametnik.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(6) Isiku kaasamise ja käesoleva paragrahvi lõigetes 4¹ ja 4² nimetatud toimingute dokumenteerimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(6¹) Kui isik salajase koostööga seotud ülesande täitmisel hukkub või isikul tuvastatakse salajase koostööga seotud ülesande täitmise tõttu saadud tervisekahjustuse tagajärjel ajutine või püsiv töövõimetus, maksab riik hüvitist samadel alustel ja korras, mis on ette nähtud hüvitise maksmisel kaitseväeteenistuse seaduse §-des 196 ja 197 sätestatud juhtudel.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(6²) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 6¹ nimetatud juhul tervisekahjustuse saanud isiku töövõimet ei ole kaitseväeteenistuse seaduse §-des 196 ja 197 sätestatud alustel ja korras võimalik hinnata või see kujutab ohtu koostöö salajasuse säilimisele või salajase kaastöötaja või tema pereliikmete elule ja tervisele, lähtutakse hüvitise maksmisel riigikaitse seaduse § 32 alusel kehtestatud kahjunõude menetlemise korrast.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(7) Kui isik salajase koostööga seotud ülesande täitmisel rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas hukkub või saab tervisekahjustuse, lähtutakse hüvitise maksmisel riigikaitse seaduse § 32 alusel kehtestatud kahjunõude menetlemise korrast.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

§ 37². Teesklemine

(1) Kaitsevägi võib teeselda eraõiguslikku juriidilist isikut, tema struktuuriüksust või organit või äriühingu filiaali:

- 1) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas sõjalise operatsiooni ettevalmistamiseks;
- 2) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas sõjalise operatsiooni läbiviimiseks;
- 3) sõjalises operatsioonis osaleva Kaitseväe üksuse kaitseks;
- 4) väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi tegutsemiseks vajaliku teabe kogumiseks.

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

(2) Eraõigusliku juriidilise isiku, tema struktuuriüksuse või organi või äriühingu filiaali teesklemise otsustab Kaitseväe juhataja.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(3) [Kehtetu -RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(4) [Kehtetu -RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(5) Teeseldava isiku, struktuuriüksuse, organi või äriühingu filiaali nimel tehtud tehing loetakse Kaitseväe tehtud tehinguks.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(6) Kaitseväe juhataja esitab iga kuue kuu järel valdkonna eest vastutavale ministrile teavet käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eraõigusliku juriidilise isiku, tema struktuuriüksuse või organi või äriühingu filiaali tegevuse kohta.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

§ 37³. Variisiku kasutamine

(1) Kaitsevägi võib kasutada variisikut:

- 1) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas sõjalise operatsiooni ettevalmistamiseks;
- 2) rahvusvahelise sõjalise operatsiooni piirkonnas sõjalise operatsiooni läbiviimiseks;
- 3) sõjalises operatsioonis osaleva Kaitseväe üksuse kaitseks;
- 4) väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi tegutsemiseks vajaliku teabe kogumiseks.

(2) Variisik käesoleva seaduse tähenduses on tegevvälane, kes teenistussuhte varjamise või muudetud identiteedi abil aitab tagada tegevuse varjatust.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(3) Kirjaliku loa variisiku kasutamiseks annab Kaitseväe põhimääruses määratud Kaitseväe struktuuriüksuse ülem.

(4) Variisikul on kõik tegevvälase õigused ja kohustused, niivõrd kui see ei too kaasa muudetud identiteedi paljastamist.

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

§ 38. Teabe kogumise meetodid ja vahendid

Kaitseväge poolt käesoleva seaduse § 37 lõike 1 punktide 1 ja 2 ning lõike 2 alusel teabe kogumisel kasutatavate meetodite ja vahendite loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 39. Ametiabi kaitseväeluure teostamiseks

(1) Kaitseväge juhataja võib taotleda Välisluureametilt halduskoostöö seaduses ettenähtud ametiabi andmise alusel ja korras riigi sõjaliseks kaitsmiseks vajaliku teabe kogumist julgeolekuasutuste seaduse §-des 23, 25 ja 26 sätestatud volituste rakendamisega.
[RT I, 05.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Abi antakse juhul, kui teabe kogumine muul õiguspärasel viisil ei ole võimalik või oleks ebaproportsionaalselt raske ning kogutav teave on riigi sõjaliseks kaitsmiseks vältimatult vajalik.

(3) Välisluureamet esitab Kaitseministeeriumile iga nelja kuu järel kirjaliku ülevaate Kaitseväge juhataja taotlusel rakendatud volituste ja nendega saadud andmete kohta.
[RT I, 05.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 40. Isiku teavitamine kasutatud vahenditest

(1) Kaitseväge teavitab isikut, kelle suhtes tehti käesoleva seaduse § 37 lõike 1 punktis 1, § 37¹lõike 4²punktis 3, §-s 39, § 41⁵lõike 1¹punktis 3 või § 54¹lõike 2 punktis 2 nimetatud toiming või kelle põhiõigusi ja -vabadusi nimetatud toiminguga oluliselt piirati ning kes on selle käigus tuvastatud, toimingu ajast ja liigist viivitamata pärast toiminguga kogutud teabe salastatuse kustumist.

(2) Kaitseväge võib jätta isiku käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud toimingu ajast ja liigist teavitamata, kui teavitamine võib:

- 1) kahjustada oluliselt teise isiku seadusega tagatud õigusi ja vabadusi või seada teise isiku ohtu;
- 2) ohustada Kaitseväge või Välisluureameti vahendi, meetodi või taktika salajasust;
- 3) ohustada teabe allikat või salajasse koostöösse kaasatud isikut;
- 4) kahjustada Kaitseväge või Välisluureameti teabevahetust või koostööd välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooniga.

(3) Isiku võib Kaitseväge juhataja või tema poolt volitatud struktuuriüksuse ülema otsusel jätta teavitamata kuni käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud toimingust teavitamata jätmise aluse äralangemiseni.

(4) Kui toiminguga kogutud teabe salastatuse kustumisest on möödunud üks aasta ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud toimingust teavitamata jätmise alus ei ole ära langenud, otsustab Kaitseväge juhataja või tema volitatud struktuuriüksuse ülem isiku püsivalt teavitamata jätmise, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud juhul.

(5) Kui käesoleva seaduse § 39 alusel rakendatud julgeolekuasutuste seaduse § 25 lõikes 3 või § 26 lõike 3 punktis 5 sätestatud toiminguga kogutud teabe salastatuse kustumisest on möödunud üks aasta ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud toimingust teavitamata jätmise alus ei ole ära langenud, taotleb Kaitseväge juhataja hiljemalt 15 päeva enne nimetatud tähtaja möödumist halduskohtu esimehelt või tema määratud halduskohtunikult luba isiku püsivalt teavitamata jätmiseks. Loa andmine või sellest keeldumine otsustatakse halduskohtumenetluse seadustiku haldustoiminguks loa andmise sätete kohaselt.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

§ 41. Osalemine julgeolekuasutuste tegevuses

(1) Julgeolekuasutused teevad Kaitseväge puudutavate luure- ja vastuluureülesannete täitmisel seaduses sätestatud ulatuses koostööd Kaitseväega.

(2) Kaitseväge struktuuriüksustel ja nende teenistujatel on õigus julgeolekuasutuste poolt kaasatuna osaleda Kaitseväge puudutavates luure- ja vastuluureoperatsioonides.

§ 41¹. Päringu tegemine sideettevõtjale

(1) Kaitseväge võib teha päringu elektroonilise side ettevõtjale kriminaalmenetluse seadustiku § 126²lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud alusel ning kriminaalmenetluse seadustiku § 126²lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud isikute suhtes järgmiste andmete saamiseks:

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

1) elektroonilise side võrgus kasutatavate identifitseerimistunnustega seotud lõppkasutaja tuvastamiseks vajalikud andmed, välja arvatud sõnumi edastamise faktiga seotud andmed;

2) elektroonilise side ettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111¹lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed, mida ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis 1.

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud päringu tegemiseks annab loa prokuratuur. Päringu tegemise loas märgitakse kuupäevalise täpsusega ajavahemik, mille kohta andmete nõudmine on lubatud. [RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud päringu tegemise õigus on Kaitseväe põhimääruses sätestatud struktuuriüksuse ülemal või tema volitatud tegevväelasel või ametnikul. [RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 41². Jälitusteabele juurdepääsu võimaldamine

(1) Kaitsevägi võib kaitseväeteenistuses oleva või kaitseväeteenistusse asuda sooviva isiku kohta koguda andmeid kriminaalmenetluse seadustiku § 126³ lõikes 1 nimetatud jälitustoiminguga ja elektroonilise side seaduse § 111¹ lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmeid sideettevõtjale tehtava päringuga, kui see on vajalik otsustamiseks, kas võimaldada isikule juurdepääs jälitusteabele või lubada tal sõjaväepolitsei ülesandeid täita. [RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmete kogumiseks või päringu teostamiseks on vajalik isiku eelnev kirjalik nõusolek. [RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

(3) Isikut teavitatakse tema suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud toimingute tegemisest ning talle tutvustatakse toiminguga kogutud andmeid tema soovil. [RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmeid võib koguda Kaitseväe põhimääruses sätestatud struktuuriüksuse ülem või tema volitatud tegevväelane või ametnik. [RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 41³. Taustakontroll

(1) Kaitsevärke teenistusse või tööle kandideeriva isiku ning tegevväelase, ametniku või töötaja Kaitsevärke sobivuse hindamisel ja Kaitsevärele teenuse osutamisega seotud isikute Kaitseväre julgeolekualale lubamise otsustamisel kontrollib Kaitseväre põhimääruses määratud struktuuriüksus, kas:

- 1) isiku tegevus on või on olnud suunatud Eesti Vabariigi või Kaitseväre üksuste julgeoleku vastu;
- 2) isik on või on olnud kaasatud koostöösse välisriigi luure- või julgeolekuteenistusega;
- 3) isik on seotud organisatsiooni või liikumisega, mis oma tegevusega eirab avalikku korda või mille tegevus on suunatud Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vägivaldsele muutmisele, territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele rikkumisele, vägivaldsele võimuhaaramisele või Eesti põhiseadusliku korra vägivaldsele muutmisele;
- 4) isik on piiratud teovõimega;
- 5) isikul on karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;
- 6) isik on isikuankeedis või sellele lisatud dokumentides tahtlikult varjanud andmeid, esitanud valeteavet või võltsitud andmeid;
- 7) isikul on narkootilise või psühhotroopse aine, alkoholi- või hasartmängusõltuvus;
- 8) isikul on psüühikahäire, mis piirab tema võimet oma käitumisest aru saada või seda juhtida;
- 9) isik on pikemat aega viibinud välisriigis asjaoludel, mis ei ole tuvastatavad.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud, välja arvatud punktis 5 nimetatud asjaolu, on isiku Kaitseväre tegevteenistusse võtmisest keeldumise ja tegevteenistusest vabastamise aluseks juhul, kui need toovad endaga kaasa usalduse kaotuse isiku vastu ning võib arvata, et isik ei suuda ka edaspidi teenistuskohustusi täita. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud asjaolu kontrollitakse kaitseväeteenistuse seaduse alusel ja selle ilmnemisel lähtutakse kaitseväeteenistuse seadusest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud, välja arvatud punktides 4, 5 ja 8 nimetatud asjaolud, ning isiku tervises seisund võivad olla isiku Kaitsevärke ametnikuna teenistusse võtmisest keeldumise aluseks ja teenistusest vabastamise aluseks juhul, kui need toovad endaga kaasa usalduse kaotuse isiku vastu ning võib arvata, et isik ei suuda ka edaspidi teenistuskohustusi täita. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4, 5 ja 8 nimetatud asjaolude esinemise korral lähtutakse avaliku teenistuse seadusest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud võivad olla aluseks isiku Kaitsevärke tööle võtmisest keeldumiseks ja töölepingu ülesütlemiseks ning Kaitsevärele teenuse osutamisega seotud isikule Kaitseväre julgeolekualal saatjata viibimise õiguse andmisest keeldumiseks. [RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 41⁴. Isikuankeet

(1) Kaitseväkke teenistusse või tööle kandideerimisel ja isiku teenistuse või töösuhte ajal peab isik iga viie aasta järel täitma isikuankeedi, milles tuleb märkida andmed, mis võimaldavad hinnata kontrollitava sobivust teenistusse või tööle Kaitseväkke. Kaitseväkke teenistusse või tööle kandideerimisel teavitatakse isikut taustakontrolli regulaarsusest.

- (2) Isikuankeedis peab isik esitama järgmised andmed:
- 1) ees- ja perekonnanimi, sealhulgas endised nimed, kui isik ei ole Eesti kodanik;
  - 2) isikutunnistuse või passi number, kui see ei ole Eestis väljastatud;
  - 3) sünniaeg ja -koht;
  - 4) isikukood;
  - 5) kontaktandmed;
  - 6) kodakondsus, sealhulgas varasem või topeltkodakondsus;
  - 7) abikaasa või abieluga sarnanevas suhtes oleva elukaaslase nimi ja kodakondsus;
  - 8) perekonnaseis;
  - 9) elukohad ja viibimiskohad välisriikides, kus on elatud või viibitud üle kolme kuu 18. eluaastast arvates;
  - 10) varasem tööalane tegevus ja tegelemine ettevõtlusega;
  - 11) hariduskäik;
  - 12) täienduskoolitused või lähetused välismaal viimase viie aasta jooksul, kui need on kestnud kauem kui kolm kuud;
  - 13) ajateenistuskohustuse täitmise aeg ja koht;
  - 14) vanemate, kasuvanemate, laste ja kasulaste ees- ja perekonnanimi, sünniaeg ning kodakondsus;
  - 15) kuuluvus ühingutesse ja organisatsioonidesse;
  - 16) teenistus välisriikide relvajõududes või muudes relvastatud ühendustes;
  - 17) kontaktid välisriikide luure- või julgeolekuteenistustega;
  - 18) kinnitus narkootilistest või psühhotroopsetest ainetest, alkoholist või hasartmängust sõltuvuse puudumise kohta;
  - 19) kehtivad distsiplinaarkaristused ja viimase viie aasta jooksul teostatud süüteo menetlused, milles isik on olnud kahtlustatav, on süüdistatav või teda on karistatud;
  - 20) kinnitus selle kohta, et puudub diagnoositud psüühikahäire, mis piirab isiku võimet oma käitumisest aru saada või seda juhtida;
  - 21) varasemate tausta- või julgeolekukontrollide tegemise põhjus ja aeg.
- [RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 41⁵. Kaitseväge õigused taustakontrolli teostamisel

(1) Kaitseväge põhimääruses määratud struktuuriüksusel on õigus isikuankeedis esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks, tegevväelase, ametniku või töötaja Kaitseväkke sobivuse üle otsustamiseks ja Kaitseväele teenuse osutamise seotud isiku Kaitseväge julgeolekualale lubamise üle otsustamiseks:

- 1) pöörduda riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutuste ja ametiisikute, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimisega kontrollitava isikuandmete kohta;
  - 2) vestelda kontrollitava, samuti tema tööandja või õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kontrollitava kõlbelisi ja teisi isiksuseomadusi ning vajaduse korral ja küsitleva isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus;
  - 3) kontrollida, kas kontrollitavat on karistatud kuriteo eest, kas kontrollitav on kandnud vabadusekaotuslikku karistust või kas ta on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav;
  - 4) kontrollida isikuandmeid riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku andmekogust, sealhulgas varjatult;
- [RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]
- 5) saada andmeid karistusregistri arhiivist.
- [RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(1¹) Kaitseväge põhimääruses määratud struktuuriüksusel on isikuankeedis esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks ja tegevväelase, ametniku või töötaja Kaitseväkke sobivuse üle otsustamiseks lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule õigus:

- 1) kaasata isikut salajasse koostöösse;
  - 2) kasutada variandmeid ja konspiratsioonivõtteid;
  - 3) isikut varjatult jälgida.
- [RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud järelepärimise saanud asutus või isik vastab järelepärimisele viivitamata, kuid mitte hiljem kui kümne tööpäeva möödumisel järelepärimise saamisest arvates, välja arvatud juhul, kui andmeid edastatakse kriminaalmenetluse seadustiku § 214 alusel.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(3) Kaitseväge põhimääruses määratud struktuuriüksusel on õigus teha järelepärimine raviasutusele või arstile, kes peab viivitamata, kuid mitte hiljem kui kümne tööpäeva möödumisel järelepärimise saamisest arvates, väljastama kinnituse käesoleva seaduse § 41⁴ lõike 2 punktides 18 ja 20 nimetatud asjaolude olemasolu või puudumise kohta.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(4) Isiku varjatud jälgimise otsustab Kaitseväe juhataja või tema poolt volitatud pädeva struktuuriüksuse ülem. Otsus kooskõlastatakse eelnevalt Kaitsepolitseiametiga. Otsus kehtib selles märgitud tähtaja jooksul, kuid mitte kauem kui kaks kuud. Kaitsevägi teavitab otsusest valdkonna eest vastutavat ministrit või tema volitatud ametnikku.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

§ 41⁶. Isiku õigused

(1) Käesoleva seaduse §-s 41⁵ sätestatud viisil andmete kogumiseks või päringu tegemiseks on vajalik isiku eelnev kirjalik nõusolek, millega isik lubab Kaitseväel koguda enda kohta andmeid ja teha päringuid nõusoleku andmisest viie aasta jooksul. Kaitseväel ei ole õigust koguda andmeid ega teha päringuid pärast isiku teenistusest vabastamist või tema töölepingu või Kaitseväe julgeolekualal viibimise loa lõppemist.

(2) Käesoleva seaduse §-s 41⁵ sätestatud viisil andmete kogumiseks või päringu tegemiseks isiku nõusoleku küsimisel teavitab Kaitsevägi isikut kirjalikult tema õigusest:

- 1) keelduda nõusoleku andmisest;
- 2) keelduda selliste andmete esitamisest, mis võivad põhjustada tema teenistusest või ametikohalt vabastamise või töölepingu ülesütlemise või tema suhtes või tema lähedase või elukaaslase suhtes süüte- või distsiplinaarmenetluse;
- 3) taotleda tema kohta andmete kogumise või päringu tegemise lõpetamist;
- 4) esitada tema kohta kogutud andmete kohta selgitusi;
- 5) pöörduda oma õiguste kaitseks ja käesoleva paragrahvi alusel kogutud andmete põhjal tehtud otsuse vaidlustamiseks kohtu, õiguskantsleri, Andmekaitse Inspeksiooni või töövaidluskomisjoni poole, et kontrollida, kas tema põhiõiguste ja -vabaduste tagamise põhimõtet ning hea halduse tava on järgitud.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 41⁷. Nõusoleku andmisest keeldumine

Käesoleva seaduse § 41⁶ lõikes 1 nimetatud nõusoleku andmisest keeldumine on isiku teenistusse või töölevõtmisest keeldumise, teenistusest vabastamise ja töölepingu ülesütlemise aluseks.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 41⁸. Taustakontrolli regulaarsus

Kaitsevägi võib käesoleva seaduse §-s 41⁵ sätestatud viisil koguda isiku kohta andmeid ainult tema Kaitsevärke teenistusse või tööle kandideerimisel ja iga viie aasta järel pärast isiku Kaitsevärke teenistusse või tööle võtmist tema Kaitsevärke sobivuse hindamisel. Kaitsevägi võib põhjendatud vajaduse korral koguda andmeid ka muul ajal, kui on tekkinud põhjendatud kahtlus, et isiku kohta on teenistuse või töölooleku ajal ilmnunud asjaolud, mis välistaksid teenistusse või töölevõtmise.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 41⁹. Taustakontrolli teostamisest loobumine

Käesoleva seaduse §-s 41⁵ nimetatud toimingutest võib taustakontrolli teostava struktuuriüksuse juhi otsusel loobuda, kui isiku suhtes on teostatud taustakontroll Kaitseväre või teise ametiasutuse poolt või julgeolekukontroll.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 41¹⁰. Teabe kogumine ja töötlemine ning teabe ja isikuandmete saamise õiguse piirangud

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(1) Kaitsevägi võib oma kaitseväreeluure ülesande täitmiseks või täitmise tagamiseks koguda ja töödelda muu hulgas järgmist teavet:

- 1) isikuandmeid;
- 2) eriliiki isikuandmeid;
- 3) anonüümitud andmeid;
- 4) üldsusele suunatud ja avalikest allikatest kättesaadavaid isikuandmeid.

(2) Isikuandmete töötlemine toimub vahetult Kaitseväre või selleks volitatud asutuse või koostööle kaasatud isiku poolt.

(3) Kaitsevägi võib kaitseväreeluure ülesande täitmise raames isikuandmete töötlemisel piirata andmesubjekti õigusi, sealhulgas õigust:

- 1) saada teada tema isikuandmete automatiseeritud või automatiseerimata töötlemisest, sealhulgas sellest, milliseid isikuandmeid töödeldakse, samuti töötlemise eesmärki, õiguslikku alust, ulatust ja põhjust;

- 2) saada teada tema isikuandmete vastuvõtjaid ja avaldatavate isikuandmete kategooriaid ning teavet selle kohta, kas tema isikuandmed edastatakse välisriigile või rahvusvahelisele organisatsioonile;
- 3) saada teada tema isikuandmete säilitamise tähtaega või tähtaja määramise kriteeriumeid;
- 4) saada teada tema isikuandmete töötlemise tehnilistest ja korralduslikest kaitsemeetmetest;
- 5) tutvuda kogutud ja töödeldavate isikuandmetega;
- 6) nõuda tema isikuandmete töötlemise piiramist;
- 7) nõuda tema isikuandmete ülekandmist;
- 8) esitada vastuväiteid tema isikuandmete töötlemise kohta;
- 9) saada teada isikuandmetega seotud rikkumisest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel võib piirata andmesubjekti õigusi juhul, kui piiramata jätmine võib:

- 1) kahjustada kaitsevæeluure ülesannete täitmist;
- 2) kahjustada andmesubjekti või teise isiku õigusi ja vabadusi.

(5) Kaitsevægi võib kaitsevæeluure ülesande täitmisel kogutud isikuandmeid töödelda käesolevas või muus seaduses sätestatud ülesande täitmiseks või täitmise tagamiseks. Välislepingust, Euroopa Liidu õigusaktist või muust õigusaktist tulenevate kohustuste täitmiseks võib töödelda välisriigilt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt saadud isikuandmeid.

(6) Kaitsevæeluure ülesande täitmisel saadud isikuandmeid võib edastada teisele isikule või asutusele, kui see on vajalik kaitsevæeluure ülesannete täitmiseks või tausta- või julgeolekukontrolli eesmärgil. Välislepingust, Euroopa Liidu õigusaktist või muust õigusaktist tulenevate kohustuste täitmiseks võib kaitsevæeluure ülesande täitmisel saadud isikuandmeid edastada ka välisriigile või rahvusvahelisele organisatsioonile.

(7) Kaitsevægi säilitab käesoleva või muu seaduse alusel kogutud isikuandmeid nii kaua, kui see on kaitsevæeluure ülesannete täitmiseks vajalik või kuni vajadust edasiseks töötlemiseks ei saa välistada.

(8) Kaitsevægi võib käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldada isikuandmete töötlemisele riikliku järelevalve teostamise käigus ning kaitsevæelase, ametniku ja töötaja teenistusse või tööle võtmisel ning teenistuse või töötamise ajal.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 42. Kaitsevæeluure koordineerimine ja järelevalve

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

(1) Kaitsevæeluure teostamist ja julgeolekuasutuste tegevust koordineerib julgeolekuasutuste seaduse § 10 lõikes 1 nimetatud komisjon.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(2) Julgeolekuasutuste seaduse § 9 lõikes 2 nimetatud riigi julgeolekuteabe kogumise ja analüüsimise kavas sätestatakse Kaitsevæele kaitsevæeluure teostamisel esitatavad ülesanded ja kogutava teabe kava selle olulisuse järgi.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(3) Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjonil on julgeolekuasutuste seaduse § 36 lõigetes 3 ja 5–7 sätestatud õigused ja kohustused järelevalveks kaitsevæeluure teostamise üle.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(4) Käesoleva seaduse § 37 lõike 2 punktis 2 sätestatud kaitsevæeluure volituse kasutamisest teavitatakse riigikaitse valdkonna eest vastutavat ministrit tema kehtestatud korras.

[RT I, 06.07.2016, 1- jõust. 16.07.2016]

§ 43. Andmete säilitamine ja aruandlus

(1) Käesoleva seaduse § 37 lõike 1 punktis 4 ja lõikes 2, § 37¹ lõike 4² punktis 3, §-s 41⁵ ning § 54¹ lõike 2 punktis 2 sätestatud viisil kogutud teabe dokumenteerib Kaitsevægi teabetoimikutes. Toimiku pidamise, säilitamise ja hävitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(1¹) Käesoleva seaduse § 37 lõike 1 punktides 1–3 ning vajaduse korral § 37 lõike 1 punktis 5 sätestatud viisil kogutud teabe dokumenteerib Kaitsevægi dokumendiregistris.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(2) Kaitsevægi esitab Kaitseministeeriumile iga nelja kuu järel kirjaliku ülevaate tema poolt kaitsevæeluure teostamisel kogutud andmete ja nende saamiseks kasutatud vahendite ja meetodite kohta ning iga kuue kuu järel käesoleva seaduse § 37 lõigetes 1 ja 2 nimetatud volitusi rakendava Kaitsevæe struktuuriüksuse ülesannete täitmise aruande.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 43¹. Juurdepääs kaitseväeluure dokumentidele

Avaliku veebi kaudu ei võimaldata juurdepääsu Kaitsevæe dokumendiregistri osale, milles registreeritakse Kaitsevæe korralduse seaduse § 37 lõigetes 1 ja 2 nimetatud volitusi rakendavale Kaitsevæe struktuuriüksusele saabunud või koostatud dokumente.

[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

5. peatükk JÕU KASUTAMINE KAITSEVÆE POOLT

§ 44. Jõu kasutamine Kaitsevæe poolt

(1) Jõu kasutamine käesoleva seaduse tähenduses on Kaitsevæe poolt füüsilise jõu, erivahendi, relva või lahingutehnika kasutamine eesmärgiga kaitsta riiki sõjaliselt, osaleda rahvusvahelises sõjalises koostöös või täita käesoleva seaduse §-s 49 nimetatud ülesandeid.

(2) Riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav minister võib kooskõlas käesolevas peatükis sätestatuga kehtestada käskkirjaga Kaitsevæe jõu kasutamise korra. Jõu kasutamise korra kehtestamise ettepaneku võib teha Kaitsevæe juhataja. Jõu kasutamise korra alusel või selles sätestatud juhtudel võib Kaitsevæe juhataja või muu volitatud ülem anda täpsemaid juhiseid.

(3) Rahvusvahelises sõjalises koostöös osalemisel lähtutakse asjaomase välisriigi, rahvusvahelise organisatsiooni ja riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud jõu kasutamise korrast.

(4) Kui välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni kehtestatud jõu kasutamise korras sätestatud reegel on vastuolus sõlmitud välislepinguga või rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete ja normidega või Eesti Vabariigi õigusaktidega, ei rakenda Kaitsevægi kõnealust reeglit ning teavitab sellest Kaitseministeeriumi ja välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni asjaomast ametiisikut.

(5) Kui välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni kehtestatud jõu kasutamise korras sätestatud reeglit ei saa rakendada muul põhjusel, teavitab Kaitsevægi sellest Kaitseministeeriumi ja seejärel välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni asjaomast ametiisikut.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 45. Jõu kasutamine Kaitsevæe poolt riigi sõjaliseks kaitsmiseks

Kaitsevægi kasutab jõudu riigi sõjaliseks kaitsmiseks:

- 1) sõjaseisukorra ajal;
- 2) rahuajal väljastpoolt Eesti riigi territooriumi Eesti riigi vastu suunatud ründe tõrjumisel;
- 3) tsiviilõhusõiduki tekitatud ohu tõrjumisel;
- 4) konsulaarseaduse tähenduses hädasolija, tema vara ning riigivara evakueerimisel kriisipiirkonnast.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 46. Kaitsevæe poolt riigi sõjaliseks kaitsmiseks jõu kasutamise otsustamine

(1) Sõjaseisukorra ajal otsustab Kaitsevæe poolt jõu kasutamise alustamise Kaitsevæe juhataja.

[RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

(2) Rahuajal väljastpoolt Eesti riigi territooriumi Eesti riigi vastu suunatud ründe puhul otsustab Kaitsevæe poolt jõu kasutamise alustamise valdkonna eest vastutav minister või pädev ülem. **Vabariigi Valitsus** kehtestab määrusega asjaolud, mille korral ülem on pädev otsustama jõu kasutamise alustamist.

(3) Käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud tõrjemeetmete ja jõu kasutamise otsustab valdkonna eest vastutav minister või Vabariigi Valitsuse volitatud minister, teavitades sellest koheselt Vabariigi Presidenti.

(4) Käesoleva seaduse § 45 punktis 4 sätestatud eesmärgil Kaitsevæe kasutamise otsustab Vabariigi Valitsus riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul, teavitades sellest kohe Vabariigi Presidenti ja Riigikogu riigikaitsekomisjoni.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 47. Jõu kasutamine tsiviilõhusõiduki tekitatud ohu tõrjumiseks

(1) Kaitsevæge võib kasutada tsiviilõhusõiduki tekitatud ohu tõrjumiseks, kui on alust arvata, et tsiviilõhusõiduki lendu on ebaseaduslikult sekkunud ning seda võidakse kasutada inimeste või vara kahjustamiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul on Kaitsevälal õigus tõrjuda õhusõiduk Eesti õhuruumist välja, sundida õhusõidukit maanduma või hoiatada õhusõiduki lendu sekkunud isikuid jõu kasutamise eest, sealhulgas teha hoiatuslaske.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tõrjemeetmed ei anna tulemusi või nende kasutamine ei ole võimalik ning:

- 1) õhusõiduk ei lenda kehtiva lennuplaani järgi;
- 2) õhusõiduk ei allu lennujuhtide või riiklike õhusõidukite pilootide korraldustele ja
- 3) visuaalne kontroll riiklikult õhusõidukilt ning muu info annab alust eeldada, et tsiviilõhusõidukiga kavatsetakse rünnet väljaspool õhusõidukit viibivate isikute surma põhjustamiseks, on Kaitsevälal õigus käesoleva seaduse alusel kehtestatud korras kasutada tsiviilõhusõiduki vastu jõudu.

(4) Tsiviilõhusõiduki vastu tohib jõudu kasutada vaid juhul, kui ühegi teise vahendiga ei ole võimalik rünnet ära hoida, ja tingimusel, et jõu kasutamisega kaasnev kahju on oluliselt väiksem kui ründega kaasnev võimalik kahju. Meetmete rakendamiseks tuleb valida selline viis, mis eeldatavasti toob kaasa kõige vähem kahjustusi.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud ülesannete täitmisele võib kaasata Eesti Vabariigiga kollektiivse enesekaitse põhimõtet sisaldava lepingu osapoolteks oleva riigi relvajõude.

(6) **Vabariigi Valitsus** kehtestab määrusega tsiviilõhusõiduki tekitatava ohu määratlemise ja sellele ohule reageerimise korra ning Kaitsevälal poolt tsiviilõhusõiduki tekitatud ohu tõrjumiseks relvastatud jõu kasutamise või sellega ähvardamise korra.

§ 48. Jõu kasutamine Kaitsevälal poolt osalemisel rahvusvahelises sõjalises koostöös

(1) Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaledes võib Kaitsevälal teenistusülesande täitmisel kasutada jõudu vastavalt käesolevas paragrahvis ja käesoleva seaduse §-s 44 sätestatule:

- 1) enda või teise inimese vastu suunatud ründe tõrjumiseks;
- 2) Kaitsevälal või koos Kaitsevälal rahvusvahelises sõjalises koostöös osalevate relvajõudude valduses olevate objektide vastu suunatud ründe tõrjumiseks;
- 3) rahu ja julgeoleku säilitamiseks või taastamiseks Kaitsevälale antud ülesannete täitmiseks.

(2) Otsustades jõu kasutamist ja valides selle kasutamise viisi, peab kaitsevälalane lähtuma olukorrast ning hindama ka selle isiku ohtlikkust, kelle suhtes jõudu kasutatakse.

(3) Kaitsevälalane ei tohi ründe tõrjumisel kasutada sellist jõudu, mis ei ole ilmses vastavuses ründe iseloomuga, kinnipeetava isiku või olukorra ohtlikkusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud ülesanded sätestatakse rahvusvahelise organisatsiooni poolt või kokkuleppel asjaomaste riikidega.

(5) Jõu kasutamisel võib kõrvale kalduda inimõigusi käsitleva välislepinguga võetud kohustustest, kui see on lubatud välislepinguga ja jõu kasutamine on kooskõlas teiste rahvusvahelise õiguse normidega.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel välislepinguga võetud kohustustest kõrvale kaldumise otsustab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav minister kooskõlastatult välissuhtlemise valdkonna eest vastutava ministriga.

(7) Käesolev paragrahv ei piira kaitsevälalase õigust kasutada jõudu hädakaitse seisundis.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 48¹. Jõu kasutamine demineerimistööl

Käesoleva seaduse § 3 punktides 4¹ ja 4² sätestatud ülesannete täitmisel võib Kaitsevälal kasutada abivahendeid päästeseaduse §-s 25 ettenähtud alusel ja korras ning korrakaitse seaduse §-s 44 sätestatud riikliku järelevalve erimeedet korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 49. Vahetu sunni kasutamine Kaitsevälal poolt muude ülesannete täitmisel

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Kaitsevälal kohaldab vahetut sundi:

- 1) kaitsevälalise distsipliini tagamisel;
- 2) käesoleva seaduse § 3 lõikes 1¹ sätestatud juhtudel;
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]
- 3) Kaitsevälal julgeolekuala või julgeolekualal viibiva kaitsevälalase vastu suunatud ründe tõrjumisel või käesoleva seaduse §-des 55 ja 56 sätestatud meetmete tagamisel;
- 4) isikute kaitsel.

(2) Käesolevas paragrahvis sätestatud ülesannete täitmisel kohaldab Kaitsevälal vahetut sundi korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

(2¹) Sõjaväepolitsei võib kohaldada korrakaitseseaduse §-des 30, 32, 44 ja 47 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud korras, kui need on vajalikud kaitstava isiku ohutuse tagamiseks.

(2²) Sõjaväepolitsei võib isiku kinni pidada, kui see on vältimatu kaitstava isiku elu või kehalist puutumatus ähvardava vahetu ohu tõrjumiseks. Kinnipeetud isik tuleb viivitamata üle anda Politsei- ja Piirivalveametile. [RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(2³) Sõjaväepolitsei järgib käesoleva paragrahvi lõigetes 2¹ ja 2² nimetatud meetmete kohaldamisel järgmisi põhimõtteid:

- 1) mitmest sobivast ja vajalikust meetmest kohaldatakse seda, mis nii isikut kui ka üldsust eeldatavalt kõige vähem kahjustab;
- 2) kohaldatakse ainult sellist meetet, mis on proportsionaalne, arvestades meetmega taotletavat eesmärki ja kiireloomulist kohaldamist nõudvat olukorda;
- 3) meetet kohaldatakse vaid nii kaua, kui selle eesmärk on saavutatud või seda ei ole enam võimalik saavutada.

(3) Kaitseväelasele lubatud erivahendid on käeraud, teenistuskoeer, sidumisvahend ja rahustussärk.

(4) Kaitseväelasele lubatud relvad on külmrelv, gaasirelv ja tulirelv.

(5) Käesolevas paragrahvis ja käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 sätestatud ülesannete täitmisel kaitseväelasele ette nähtud enesekaitse vahendite loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

6. peatükk KAITSEVÄE JULGEOLEKUALA

§ 50. Kaitseväe julgeolekuala

Kaitseväe julgeolekuala (edaspidi *julgeolekuala*) on:

- 1) Kaitseväe territoorium;
- 2) Kaitseväe laevad, lennuvahendid ja sõidukid;
- 3) territoorium, mille Kaitseväe juhataja või tema poolt volitatud ülem on ajutiselt julgeolekualana määratlenud (edaspidi *ajutine julgeolekuala*).

§ 51. Julgeolekuala tähistamine

(1) Julgeolekuala peab olema tähistatud kõrvalisele isikule arusaadaval viisil.

(2) Julgeolekuala tähistamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 52. Julgeolekualal viibimine

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(1) Julgeolekualal ei tohi viibida ilma Kaitseväe loata.

(2) Julgeolekualal viibimisel peab täitma Kaitseväes kehtivat korda ja Kaitseväe esindaja korraldusi.

(3) Julgeolekualal viibimiseks käesoleva paragrahvi tähenduses loetakse ka Kaitseväe territooriumil, selle kohal või riigikaitse ülesannetega sadamas ratastel või muul veermikul maapinnaga kontaktis liikuva sõiduki, õhusõiduki või muu lendava seadme või veesõiduki või muu ujuvvahendi, sealhulgas osaliselt või täielikult automaatse või kaugjuhitava sõiduki või vahendi kasutamist.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 53. Kaitseväe territoorium

(1) Kaitseväe territoorium käesoleva seaduse tähenduses on alaliselt Kaitseväe valduses olev territoorium.

(2) Kaitseväe harjutusvälja territooriumil ei või kõrvaline isik viibida Kaitseväe üksuste taktikaliste harjutuste, õppuste, laskmiste, lõhketööde või relvade, lahingumoonna, lahingu- ja muu tehnika katsetuste läbiviimise ajal ning see ala on sellekohaselt tähistatud.

[RT I, 20.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

(3) Vabariigi Valitsus võib määrata korraldusega Kaitseväe territooriumiks muid objekte, mis ei ole Kaitseväe valduses, kui nende objektide valvamine või kaitsmine on tehtud ülesandeks Kaitseväele.

§ 54. Ajutine julgeolekuala

(1) Kaitsevägi võib ajutiselt julgeolekualana piiritleda territooriumi, millel tal on seadusest, muust õigusaktist või lepingust tulenev õigus viibida, kui see on seoses tema ülesannete täitmisega Kaitseväge julgeoleku või kolmandate isikute ohutuse tagamiseks vältimatu.

(2) Territooriumi võib piiritleda ajutise julgeolekualana üksnes sellises ulatuses ja nii kauaks, kui see on Kaitseväge julgeoleku või kolmandate isikute ohutuse tagamiseks vältimatu.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Ajutine julgeolekuala tähistatakse esimesel võimalusel. Kaitsevägi teavitab ajutise julgeolekuala loomisest ja võimaluse korral kestusest viivitamata Politsei- ja Piirivalveametit ning julgeolekuala asukohajärgset kohalikku omavalitsust.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 54¹. Isikuandmete töötlemine julgeolekuala kaitse eesmärgil

(1) Kaitsevägi võib käesoleva seaduse § 36 lõike 1 punktis 6 nimetatud ülesande täitmisel kontrollida olulise ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks isikuandmeid riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isiku andmekogust, sealhulgas varjatult.

(2) Edasilükkamatul juhul kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks võib Kaitsevägi käesoleva seaduse § 36 lõike 1 punktis 6 nimetatud ülesande täitmisel lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud:
1) kasutada variandmeid ja konspiratsioonivõtteid;
2) isikut varjatult jälgida.

(3) Isiku varjatult jälgimise otsustab Kaitseväge juhataja või tema poolt volitatud pädeva struktuuriüksuse ülem. Otsus kehtib selles märgitud tähtaja jooksul, kuid mitte kauem kui 24 tundi. Kaitsevägi teavitab otsusest viivitamata Kaitsepolitseiametit ja valdkonna eest vastutavat ministrit või tema volitatud ametnikku.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud viisil kogutud isikuandmeid säilitatakse nii kaua, kui see on vajalik käesoleva seaduse § 36 lõike 1 punktis 6 nimetatud ülesande täitmiseks, ning kustutatakse töötlemise vajaduse lõppemisel viivitamata.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

§ 55. Isiku kinnipidamine

(1) Kaitsevaelane võib kinni pidada julgeolekualal viibiva isiku, kelle kohta on põhjendatult alust arvata, et ta:
1) viibib julgeolekualal ebaseaduslikult;
2) on julgeolekualale sisenemisel või julgeolekualal toime pannud süüteo või
3) ohustab oma käitumisega ennast või teisi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud alusel kinni peetud isik tuleb viivitamata juhatada julgeolekualalt välja ja vabastada.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud alusel kinni peetud isik tuleb viivitamata üle anda Politsei- ja Piirivalveametile või muule pädevale korrakaitseorganile, välja arvatud juhul, kui süüteo kohtuväliseks menetlejaks on Kaitsevägi.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

(4) Kaitsevägi võib käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kinnipeetud isiku isikusamasust tuvastada ja saadud isikuandmeid töödelda.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 56. Isiku ja tema asjade läbivaatus

(1) Kaitsevaelane võib kinnipeetud isiku või temaga kaasas oleva asja, sealhulgas transpordivahendi läbi vaadata, kui on alust arvata, et isik kannab endaga kaasas eset või ainet, millega ta võib ohustada ennast või teisi.

(2) Kaitsevaelasel on õigus võtta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ese või aine hoiule. Koos kinnipeetud isiku üleandmisega antakse Politsei- ja Piirivalveametile või muule pädevale korrakaitseorganile üle ka isiku või tema asja läbivaatusel hoiule võetud ese või aine. Isiku vabastamisel tagastatakse talle ese või aine viivitamata, välja arvatud juhul, kui eseme või aine omamiseks on vajalik luba, mis isikul puudub.
[RT I, 26.05.2020, 1- jõust. 05.06.2020]

6¹. peatükk KAITSEVÄE AKTSIISILADU

[RT I, 30.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 56¹. Kaitseväe aktsiisiladu

(1) Kaitseväe aktsiisiladu on riigi omandis olev aktsiisiladu kütuse käitlemiseks. Aktsiisilaopidajana esindab riiki Kaitsevägi.

(2) Kaitseväe aktsiisilaois oleva kütuse võõrandamisele alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse tähenduses ei kohaldata riigivaraseaduses sätestatud võõrandamise korda. Sellise vara võõrandamise kord kehtestatakse Kaitseväe aktsiisilao töökorralduse eeskirjas.

(3) Kaitseväe aktsiisilao töökorralduse eeskirja kehtestab Kaitseväe juhataja.
[RT I, 30.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

6². peatükk VASTUTUS

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 56². Osaliselt või täielikult automaatse või kaugjuhitava sõiduki loata kasutamine

(1) Kaitseväe loata Kaitseväe territooriumil, selle kohal või riigikaitse ülesannetega sadamas ratastel või muul veermikul maapinnaga kontaktis liikuva sõiduki, õhusõiduki või muu lendava seadme või veesõiduki või muu ujuv vahendi, mis on osaliselt või täielikult automaatne või kaugjuhitav, kasutamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 6400 eurot.
[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 56³. Kaitseväe julgeolekualal pildi või kujutise loata salvestamine ja edastamine

(1) Kaitseväe loata Kaitseväe julgeolekualal pildi või kujutise salvestamise või edastamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 6400 eurot.
[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

§ 56⁴. Menetlus

Käesoleva seaduse §-des 56² ja 56³ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Kaitsevägi.
[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 57. Seaduse rakendamine

(1) Kaitseväe struktuuriüksused korraldatakse ümber üheks valitsusasutuseks 2009. aasta 1. jaanuariks.

(2) Kaitseväe struktuuriüksuste valduses olev vara loetakse Kaitseväele üleantuks ning Kaitseväe poolt vastuvõetuks alates 2009. aasta 1. jaanuarist.

(3) Kaitseväe struktuuriüksuste kaitseväelaste ja teenistujate teenistuse jätkamisel Kaitseväe koosseisus ettenähtud ameti- või abiteenistuskohadel või nende teenistus- või töösuhete lõpetamisel kohaldatakse vastavalt kas kaitseväteenistuse seaduse § 105 lõike 1 punktis 2, avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikes 2 või Eesti Vabariigi töölepingu seaduse §-s 6 sätestatud. Kaitseväe õppeasutuste õppejõududele, kellega sõlmitakse tööleping, ei maksta nende teenistusest vabastamisel avaliku teenistuse seaduse § 131 lõikes 1 sätestatud hüvitust.

(4) Kaitseväe struktuuriüksuste teenistujad, kelle teenistusülesanded ja ametinimetused üheks valitsusasutuseks ühendamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmisega ei muutu tööülesanded, jätkavad teenistust alates 2009. aasta 1. jaanuarist Kaitseväe koosseisus ning nende suhtes ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi läbiviimise kohustust.

(5) Kõikides õigussuhetes, milles Eesti Vabariik on esindatud Kaitseväe struktuuriüksuste kaudu, loetakse alates 2009. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajaks Kaitseväge.

(6) Staabi- ja Sidepataljoni Küberkaitse Kompetentsikeskuse Eesti kontingendi teenistujale, kes jätkab NATO küberkaitsekoostöö keskuse Eesti kontingendi koosseisus ettenähtud ametikohal töölepingu alusel, ei maksta avaliku teenistuse seaduse § 131 lõigetes 1 ja 1² sätestatud hüvitisi.
[RT I, 18.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud isikule nähakse töölepingus ette järgmised õigused:

- 1) jätkatakse töötasu maksmist vähemalt senise palga suuruses;
  - 2) säilitatakse 35-kalendripäevane põhipuhkus;
  - 3) töölepingu alusel töötatud aeg arvatakse viie aasta jooksul töölepingu sõlmimisest avaliku teenistuse staaži hulka pensioni suurendamisel avaliku teenistuse seaduse alusel.
- [RT I, 18.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 punktides 2 ja 3 nimetatud õigus säilib üksnes juhul, kui isik on katkematult NATO küberkaitsekoostöö keskuse Eesti kontingendi koosseisus ettenähtud ametikohal töölepingu alusel või kui töösuhte katkemine NATO küberkaitsekoostöö keskuse Eesti kontingendis ei ületa 90 kalendripäeva.
[RT I, 18.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(9) Kui Staabi- ja Sidepataljoni Küberkaitse Kompetentsikeskuse Eesti kontingendi teenistuja vabastati ametist koondamise tõttu ja temaga sõlmitakse tööleping NATO küberkaitsekoostöö keskuse Eesti kontingendi koosseisus ettenähtud ametikohal töötamiseks pärast avaliku teenistuse seaduse § 131 lõikes 1 sätestatud hüvitise maksmist ja enne ajavahemiku möödumist, mille eest talle hüvitist maksti, peab ta tagastama saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem temaga tööleping sõlmiti, võrreldes hüvitise maksmisel aluseks olnud ajavahemikuga.
[RT I, 18.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(10) Tegevväelane, Kaitseväes teenistuses olev ametnik ja Kaitseväes töölepingu alusel töötav isik annab hiljemalt 2014. aasta 31. oktoobriks kirjaliku nõusoleku enda kohta käesoleva seaduse §-s 41⁵ sätestatud viisil andmete kogumiseks või päringu tegemiseks ning esitab isikuankeedi.
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud nõusoleku andmata või ankeedi esitamata jätmisel vabastatakse isik teenistusest või öeldakse tööleping üles hüvitiseta käesoleva lõike alusel kirjaliku nõusoleku esitamise tähtajale järgnenud päevast arvates.
[RT I, 18.02.2014, 1- jõust. 01.08.2014]

§ 58.–§ 80.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 81. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2009. aasta 1. jaanuaril.